

ГЛАВА
СРЕДНЕКУШКЕТСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
БАЛТАСИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БАЛТАЧ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
УРТА КӨШКӘТ
АВЫЛ ЖЫРЛЕГЕ
БАШЛЫГЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
«12» сентябрь 2019 ел

КАРАР
№ 4

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы "Урта Көшкәт авыл жирлеге" муниципаль берәмлекенең законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту һәм аларның үтәлешиен мониторинглау турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән законнарга һәм Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан чыгарылган (чыгарылган) муниципаль норматив хокукий актларга мониторинг ясау эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының «Урта Көшкәт авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Урта Көшкәт авыл жирлеге башлыгы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының «Урта Көшкәт жирлеге» муниципаль берәмлекенең законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр мониторингы уздыру туринда күшымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының «Урта Көшкәт жирлеге» муниципаль берәмлекенең закон һәм муниципаль норматив хокукий актлары үзгәрешләрен мониторинглауны уздыру өчен жаваплы дип Урта Көшкәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары билгеләргә.
3. Урта Көшкәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары вазыйфасындагы инструкциягә тиешле үзгәрешләр кертергә.

4. «Әлеге каарны авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәгълүмати стендларда игълан итәргә һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталында түбәндәгә адрес буенча бастырырга: <http://pravo.tatarstan.ru>

5.Әлеге каарның үтәлешиен тикшереп торуны үземдә калдырам.

Авыл жирлеге башлыгы:

Перфилов Ю.М.

НИГЕЗЛӨМӘ

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы " Урта Көшкөт авыл жирлөгө" муниципаль берәмлекенең законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту һәм аларның үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы жирле үзидарә органнарының законнар һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларны кабул итүне (басманы) тәэммин итү өчен мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне, муниципаль актларны үзгәртүне яки гамәлдән чыгаруны (гамәлдән чыгаруны) тануны күздә tota.

2. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының « Урта Көшкөт авыл жирлөгө» муниципаль берәмлекенең муниципаль хокукий актларына Мониторинг ясау Урта Көшкөт авыл жирлөгө башкарма комитеты секретаре тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргендә Татарстан Республикасы Балтач районы Башкарма комитетының юридик бүлгө белән хәзмәттәшлек итәләр.

4. Мониторинг үткәрунен максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәрту яки үз көчләрен югалткан дип тану ихтыяжларын ачыклау; муниципаль актлардагы коллизияләрне, каршылыкларны, житешсезлекләрне бетерү, хокукий җайга салуда кабатлану;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэммин итү;

муниципаль актларда коррупциоген факторларны ачыклау;

муниципаль актлар яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларны) ачыклау;

хокук куллану нәтижәлелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметуче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешен жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыруга булышлык курсәтү; нормалар иҗат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

5. Мониторинг үз эченә жыю, гомумиләштерү, анализ һәм үзгәрешләр бәяләүне ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларын, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актларын,

федераль дәрәҗәдәге башка закон норматив хокукий актларын бастырып чыгару һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе турында;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары проектлары;

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы " Урта Көшкөт авыл жирлөгө" муниципаль берәмлеке Уставы, муниципаль актлар,

6. Мониторинг үткәрунен нигезләре булып тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керту;

хокукий җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү зарурлығы яки житешсезлекләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән жәмәгать, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, индивидуаль эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының, шул исәптән үз эченә алган, муниципаль актларның камил булмавы түрүнда мөрәжәгатьләре:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәләре;

муниципаль актларга билгеләнгән тәртиптә әзерләнгән, аны үткәруға вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән Коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары тарафыннан уздырыла торган конференцияләрнен, семинарларның, гавами тыңлауларның, жәмәгать фикер алышуларының һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәру тәртибе

7. Жирлекләрнең жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 2 пунктында курсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенцияләре мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәру максатларында эшче төркемнәр оештырыла, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелә, кирәкләр мәгълүмат соратып алына, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелә, эшнең башка формалары кулланыла ала.

8. Мониторинг анализ ярдәмендә башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында курсәтелгән актлар исемлеге;
федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукый актларга дәгъва белдерү түрүндагы эшләр буенча суд актлары (суд практикасы);
прокурор реакциясе актлары.

9. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча башкарылган норматив хокукый эш нәтижәләрен теркәү максатларында жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе түрүнде муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каары нигезендә алып барыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары кулланыла.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен мәгълүмати системаларның автоматлаштырылган сервислары (контрактлар төзүгә, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле курсәтелгән мәмкинлек булганда) кулланыла, тәэмин итә:

"Гарант «мәгълүмат системасында контролъгә куелган закон һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр түрүнде мәгълүмат керү»;

"Гарант «мәгълүмат системасының хокукый җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматлары керү»;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «региональ законнар Аналитики» автоматлаштырылган мәгълүмат системасының муниципаль актлар законнарына туры килмәве ачыкланган мәгълүматларының килүе.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары кулланылырга мәмкин.

11. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (чыгаруны) тәэмин итү, үзгәрту яки үз кечләрен югалткан дип тану өчен мониторингны гамәлгә ашырганда, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында курсәтелгән анализ белән бергә, тубәндәгә критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы түрүнде мәгълүмат гомушиләштерелә һәм бәяләнә:

кешे һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актларның булуы;

муниципаль акт бастырганда жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциоген факторлар булу;

жәмәгать мөнәсәбәтләрен хокукый жайга салуда тулылык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характеристагы хаталар булу;

муниципаль акт нигезләмәләренең аны кулланганда мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокукка каршы яисә нигезсез каарлар, гамәлләр (гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукый актларны куллануның бердәм практикасы булмау;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы (саны) һәм әчтәлеге;

муниципаль акт белән жайга салынган мәнәсәбәтләргә бәйле мәрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында законлы көченә көргән суд актларының булуы (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

12. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актларга, жирле үзидарә органнарына үзгәрешләр кертә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр керту турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, Яңа муниципаль Актны кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зур юридик көчкә ия актлар белән туры китерүгә юнәлдерелгән башка чараплар күрелә.

13. Федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актларын бастырганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнар, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, дәүләт хакимиите органнары, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатлары мәрәҗәгатьләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы булса, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән срокларда карала торган прокурор йогынтысы актларыннан тыш, мониторинг 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәру нәтижәләре турында мәрәҗәгать иткән затка хәбәр ителә.

Ерак перспективада үз көченә көргән федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр керту турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

14. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындағы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм республика законнарының тиешле акты үзгәргәннән соң, ике айдан да соңға калмычча үткәрелә.

15. Мониторинг үткәру өчен жаваплы затлар жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисап тотудан соң килүче айның 5 числовыннан ай саен хисап тоталар.

15.1. Мониторинг нәтижәләре турында мәгълүматны үз эченә алырга тиеш:

мониторинг үткәру объекты турында мәгълүмат;

мониторингны үткәру башкаручылары турында мәгълүмат;

мониторинг уздыру чоры турында мәгълүмат;

хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, Мониторинг үткәрунен нигезләре.

15.2. Мониторинг нәтижәләре турында мәгълүматны үз эченә алырга мөмкин: хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат; муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм яңа кабул итү, муниципаль актларны юкка чыгару турында тәкъдимнәр;

хокукий мәнесәбәтләр өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгө юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

16. Мониторинг нәтижәләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына керту өчен законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм вакытларда жибәрелә. Күрсәтелгән регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә, анда тотылмыйлар.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

18. Мониторинг үткәру һәм хокук чыгару эшчәнлеге өчен жаваплы затлар Урта Көшкәт авыл жирлеге башлыгының 2019 елның 12 сентябрендәге 4 номерлы карарының 2 пункты нигезендә шәхси, шул исәптән мониторингны оештыру өчен дисциплинар жаваплылык тоталар, шулай ук муниципаль актларны федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен жирле үзидарә органнары карамагына караган хокукий жайга салу өлкәсендә үз вакытында жаваплы затлар жаваплы.

19. Мониторинг нәтижәләре буенча тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмғиятькә һәм дәүләткә зыян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен Урта Көшкәт авыл жирлеге башлыгы закон нигезендә жавап tota.